UNIVERSITY LIBRARY
JUN 4 1919

2413

AMERIKA ESPERANTISTO

MAY, 1919

OFFICIAL ORGAN OF

THE ESPERANTO ASSOCIATION

OF NORTH AMERICA

Digitized by Google

AMERIKA ESPERANTISTO

OFFICIAL ORGAN *of*

The Esperanto Association of North America, Inc.

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the International Auxiliary Language, Esperanto.

CO-EDITORS: NORMAN W. FROST H. M. SCOTT MRS. I. M. HORN

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary.

BERKELEY, CALIF.
Berkeleya Esperanta Rondo.—Classes Monday and Tuesday evenings at 8.00.—Meetings Thursday evenings at 2508 Vine St. Address Vinton Smith, 530 62nd St., Oakland, Calif.

OAKLAND, CALIF.
Oakland Esperanta-Rondo; L. D. Stockton, Sec. & Treas., 438 15th St. 19

SAN FRANCISCO, CALIF.
San Francisco Rondo, meets Third Friday eve., Rm. 315 Lick Bldg., 35 Montgomery St. F-ino M. D. Van Sloun, Sec'y, 946 Central Av.

MONTREAL, CANADA.
Montreal Esperanto Society, Group No. 1. Room 13, Tooke Bldg., St. Catherine St. Meets Wednesday evening at 8.00 o'clock.

BRIDGEPORT, CONN.
Bridgeport Esperanto Society meets every Friday at 7.30 P.M. At 284 Dover St., near Remington Arms. S-ro Gustavus McGroirty Sek., 525 Fairfield Av. Marcus L. DeVine, Pres., 284 Dover St. Visiting Esperantists call Barnum 1294-Ring 13. 19

WASHINGTON, D. C.
La Kabea Esperanta Klubo, 1389 Quincy St., kunvenas Jaŭdon vespere. 19

Kolumbia Esperanto Unuiĝo. Public meeting third Wednesday of each month except July and August at Public Library. Club meetings each Wednesday evening except third at 20 Randolph Place, N. W. All Esperantists invited.

CHICAGO ILLS.
La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park. Jaroslov Sobehrad, Sec'y. 1116 W. 19th Place.

La Esp. Oficejo. 1669 Blue Island Ave. Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate. 19

BOSTON, MASS.
Boston Esp. Soc., 402 Pierce Bldg., Copley Sq. Meets Tues., 7 P.M. Miss A. Patten, Sec.

WORCESTER, MASS.
Worcester County Esperanto Society. Business Institute, every Friday, 8.00 P.M.

PORTLAND, ME.
Portland Esperanto Society, Trelawny Bldg. Miss M. G. Ingalls, Sec'y, The Windsor, State St.

DETROIT, MICH.
Detroit Esperanto Office, 507 Breitmeyer Bldg., open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A.M-9P.M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8.10 P.M.
La Pola Esperanto Asocio, B. Lendo, Sek., 120 29th St.

PLAINVIEW, NEBR.
Esperanto-Fako de la "Sola Skolto" (Lone Scout), 500 N. Dearborn, Chicago, Ill. (Revuo por la Junularo. Organizu grupon inter la geknaboj. Granda sukceso. Abonu tuj! Jare .75; Kvarmonate .25.)
Fakestro, Chas. P. Lang, Plainview, Nebr.

MANCHESTER, N. H.
Pionira Grupo. Sek., Daisy E. Flanders, 714 Beech St. 19

HOBOKEN, N. J.
"I.O.O.F. Esperanto Club No. 1 of Greater N.Y." meets every Tuesday at 8.30 P.M. in 61 First St., 3rd Floor West. All welcome. Pres., Mrs. M. O. Haugland; Sec'y Wm. Preusse; Instructor, A. Mendelson. Address all communications to the secretary at above address.

BUFFALO, N. Y.
Buffalo Esperanto Society, A. E. Warren, Pres.; Miss Ray Morris, Sec.; meets Thursday evenings at 60 High St. 19

NEW YORK CITY, N. Y.
The Greater New York Esperanto Society, including all chartered clubs in Manhattan, The Bronx, Brooklyn, Queens, Richmond, Long Island, Westchester County and the New Jersey suburbs, Miss Leonora Stoeppler, Sec., 105 W. 94th St.

The New York Barĉo, or Esperanto supper, is held on the THIRD FRIDAY of every month (6.30 P. M.), Hotel Albert, Cor. 11th St. and University Place, near Broadway surface car; Subway 8th and 14th Sts.

La dimanĉa kunveno, al kiu ĉiuj estas bonvenaj, okazas je la tria horo, posttagmeze, ĉiun dimanĉon, ĉe la loĝejo de S-ro Joseph Silbernik, 229 East 18th St., Manhattan.

CLEVELAND, OHIO.
La Zamenhofa Klubo; S. Kozminski, Sek., 3406 Meyer Ave.

PHILADELPHIA, PA.
Phila Esp. Soc. J. F. Knowlan, Sec., 45 No. 13th St. Meets 4th Fri., Bingham Hotel, 11th and Market Sts.
Rondeto de Litovo-Polaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.
Esperanta stelo de Polujo.. Sekr., S. Zysk. Kunvenas mardon vespere inter 8-10 h., 507 N. York Ave. 19

PITTSBURGH, PA.
Esperanto Sec., Academy of Science and Art. James McKirdy, Sec., Box 920. Fridays, 8 P. M.

MILWAUKEE, WISC.
Hesperus Esperantists. S-ino B. H. Kerner, Sek., 629 Summit Av., 3d Tuesdays, 8 P.M. 19

Digitized by Google

// Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

A true translation of the non-English portion of this magazine filed with the Postmaster, Boston, Mass.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)
WEST NEWTON, MASS.

One Dollar a Year. Du Spesmiloj Jare. Single Copy Ten Cents.

VOL. 24 MAY, 1919 No. 3

ESPERANTO KAJ LA SOCIETO DE LA NACIOJ

La kreo de la Societo de la Nacioj estas nun afero nepridubebla Tiu Societo havos rolon politikan gravegan ne nur dum la unua tempo de sia ekzistado, sed ankaŭ en la estonteco. Sed ĝia rolo eble ne estos nur politika: ĝi estos ankaŭ ekonomia kaj scienca. Tiun ĉi laston punkton montris klere S-ro Charles Nordmann en la numero de la 15 de Januaro lasta de la Revue des deux Mondes. La Societo de la Nacioj, diras S-ro Nordmann, devos nepre sin okupi pri ĉiuj sciencaj demandoj havantaj karakteron internacian, kaj, inter ili, pri tiu de la reformo de la kalendaro, kiun la aŭtoro tiam disvolvas en ĝia pleneco, alia scienca demando de internacia intereso estas nedubeble tiu pri la oficiala enkonduko de la L. I. La mondo havos baldaŭ la plej taŭgan okazon por realigi tiun grandegan kaj utilegan progreson: la Esperantistoj ankaŭ devus sin turni al la Societo de la Nacioj kun la peto "interkonsentigi la Naciojn pri la deviga enkonduko de la studo de Esperanto en la lernejoj de la tuta mondo." Aliaj Esperantistoj pensis jam pri tie, ĉar en la ĵurnalo Esperanto de Januaro 1919, ni legas diversajn proponojn, inter kiuj, tiun de la komitato de B. E. A. (Britio) kiu anoncas publikan manifestacion por subteni la alprenon de Esperanto en "La Brita Societo por Ligo de la Nacioj." Laŭdindaj iniciativoj sed kiuj, izolitaj, ne sufiĉas! Niaj ĉefaj institucioj, la Akademio, la Centra Oficejo,* devus sin turni al la Societo de la Nacioj, klarigi al ĝi plej detale la demandon pri la L. I., teorie kaj praktike, t. e. doni la motivojn favorajn al la demando, konigi ĝian historian vidpunkton, kaj precipe, fari kiel eble plej plene kaj alloge la priskribon de la praktikaj rezultatoj akiritaj en la tuta mondo kaj en ĉiuj homaj aferoj dum nia pli ol 30 jara ekzistado, kaj fine pri neceseco por la Societo

Digitized by Google

de la Nacioj, enkonduki Esperanton kiel oficialan helplingvon internacian kaj trudi ĝian pristudon en la lernejojn de ĉiuj civilizitaj landoj de la Terglobo.

Tamen, eĉ tiu agado ne estas sufiĉa, ĉar estroj de la Societo de la Nacioj povas dubi pri la vera stato de nia disvasteco, de nia tutmonda graveco kaj forto: oni devus doni al ili palpeblan pruvon pri nia ekzistado, kaj tial la Brita manifestacio devus fariĝi tutmonda manifestacio. Ĉiuj Esperantistaj kluboj de la mondo devus pritrakti la demandon ĉi tie priparolotan, organizi manifestaciojn kaj paroladojn, publikigi artikolojn pri ĝi, kaj multobligi la petskribojn, adresotajn ĉu al la Akademio ĉu al la Centra Oficejo, kiuj ilin komunikus al la Societo de la Nacioj kiel apogilojn kaj pruvilojn al la ĝenerala kaj detala klarigo de la demando pri L. I. ĉi supre aludita.

Estas eble, ke la diskutado de la demando en la tutmondaj Esperantistaj Societoj, havigus aliajn efektivigotajn rimedojn, sed unu punkto estas certa, ni devas montri al la Societo de la Nacioj nian ekzistadon, nian gravecon, nian forton, kaj ju pli granda estos la farota impreso, des pli utila kaj sukcesiga estos la ĵus dirita agado, des pli proksima estos nia triumfo.

La ĵus legitaj ideoj estis proponitaj kaj priparolitaj en la Genta Esperanto-Klubo "La Progreso" (Belgio), fondita dum la milito. Ĝi insiste petas, ke ĉiuj samideanaj kluboj de la tuta mondo agu kiel dirite, kaj ĝi kun plezuro ricevos ĉiujn petskribojn, de kie ajn ili venas; ĝi kolektos kaj transsendos ilin al la Centra Oficejo, se la kluboj ne preferas interrilatiĝi rekte kun ĉi tiu lasta.—L. Cogen, Vice-Prezidanto de la Genta Esperanto Klubo, "La Progreso," 12, Rue Maison-Dieu, Gento.

P. S.—Ĉiuj ĵurnaloj esperantistaj estas petataj enpresi ĉi tiun artikolon.
*Jam ĝi tion faris.

DEKA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

Pro la malmobilizo, la Loka Organiza Komitato de la Deka Universala Kongreso de Esperanto povas de nun sendi al la Kongresanoj, kiuj ilin ne ricevis, la dokumentojn rilatajn al la Kongreso, kaj al la kongresanoj, kiuj mendis por loĝejoj, teatro, promenado, la monsumojn, kiujn ili antaŭpagis.

(Tiuj monsumoj estos malpliigataj de la elspezoj faritaj de la agentejoj, kiuj akceptis la organizadon de la diversaj fakoj.)

La Loka Organiza Komitato petas ke la supredifinitaj Kongresanoj, el la Alliĝintaj kaj neŭtraj nacioj, bonvolu sendi sian nunan adreson, la provizoran kongreskarton aŭ, en okazo de perdo de ĉi-tiu, kvitancon memorigantan la N-on de aliĝo al:

Loka Organiza Komitato de la Deka,
(Esperantista Centra Oficejo)
51 rue de Clichy, Paris, 9e.

Se iu el la Kongresanoj intencas oferdoni al la Kongresa Kaso, aŭ al la Franca Societo por propagando de Esperanto, la sumon al li ŝuldatan, li bonvolu precizi tion per sia letero.

La Loka Organiza Komitato de la Deka.
Paris Aprilo 1919

Digitized by Google

The Committee which was appointed at the Congress last year to revise the Constitution of the E. A. N. A. has given the matter careful consideration with a view to simplifying the working of the organization. They asked some time ago thru the columns of A. E. for suggestions as to changes and the result of their labors is here presented and the question of its adoption will be taken up at the Congress in Montreal in July. Be on hand to express your opinion and if it is impossible for you to come in person write your views to the Secretary, and they will be presented at the Congress. This is an important matter and should receive the fullest discussion. Verbum Sap.

Those desiring to compare the proposed new Constitution with that now in force will find the full text in our number for July-Aug., 1916. Copies may be had from this office at 10 cents each.

THE CONSTITUTION OF THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

ARTICLE I—Name.

The name of this Association shall be the Esperanto Association of North America.

ARTICLE II—Objects.

The objects of this Association shall be the furtherance of the study and use of the International Auxiliary language, Esperanto, according to the Fundamento Zamenhofa, and, in particular, the formation of a close union between and among all individuals and organizations studying or using Esperanto.

ARTICLE III—Membership.

Section 1. Any individual interested in Esperanto shall be eligible to membership in this Association.

Sestion 2. Application for membership may be made directly to the Secretary of this Association or to the Secretary of any organization chartered by this Association. Such application must be accompanied by dues for one year, which shall be forwarded to the Secretary of this Association, if not received by him directly from the applicant. If any member objects to the admission of the applicant, or if the Secretary considers further investigation desirable, the Secretary shall refer the application with all communications and information received by him on the subject, to the Executive Committee, which shall have full power to decide; in all other cases, the Secretary shall issue a membership card at once to the applicant, who shall thereupon be duly enrolled as a member in good standing.

Section 3. Any person paying to the Treasurer the sum of One Hundred ($100) Dollars shall be enrolled as a Life Member. Life Members shall not be liable to the payment of annual dues.

Section 4. The Executive Committee shall have power to issue charters to local clubs and to other organizations of limited territorial jurisdiction for purposes in harmony with the objects of this organization. Any organization applying for a charter must remit to the Secretary with the application the charter fee of one dollar. Such organizations shall possess the rights and privileges hereinafter stated, and shall remain subject to the general laws of this Association. The Executive Committee shall also be empowered to recognize such independent bodies as may be organized for special phases of work in connection with the propagation or use of Esperanto, and to cooperate with such bodies in any ways that may be judged desirable, provided that such bodies shall formally declare themselves affiliated with this Association.

ARTICLE IV—Officers

Section 1. The officers of this Association shall be a President, a Vice President, a Secretary, an Assistant Secretary and a Treasurer. Additional honorary Vice Presidents may be elected at any Congress.

Section 2. The President, Secretary, Assistant Secretary and Treasurer shall perform the duties which customarily appertain to their respective offices. The Vice President shall perform the duties of the President during any temporary disability of the latter, and shall succeed to the Presidency in case of the death, resignation or other permanent disability or disqualification of the President.

Section 3. An Executive Committee of three members shall be appointed by the President at each annual Congress. It shall have general charge of the work of this Association, subject ti the provisions of this Constitution and to the votes and instructions of Congresses held in accordance with this Constitution.

Section 4. Upon written petition of a majority of the members in good standing residing in any territorial division not smaller than a State of the United States or a province of the Dominion of Canada, the Executive Committee may, at its discretion, issue a commission as Councilor of said division to any person named in said petition, or if so requested in such petition itself designate a Councilor and issue a commission to such person. Such commission shall give said Councilor general jurisdiction over the work of propaganda and organization in such district. Any such commission shall run until the next succeeding annual Congress of this Association. It may be renewed for the following year, and so from year to year, or a new commission issued to another person, upon evidence satisfactory to the Executive Committee that the members of said division have agreed to recommend the same person or a successor.

Section 5. The Executive Committee shall consult with the Councilor, wherever such officer exists, before deciding on any matter bearing a special relation to his division or to any part of it, except where an immediate decision shall be considered imperative. It shall be the duty of each Councilor to render to every Congress a detailed written report of the state of his division and of the work of the year therein.

ARTICLE V—Committees.

Section 1. There shall be four standing committees of this Association as follows: Finance Committee, Committee on Propaganda, Committee on Publication and Committee on Examinations, each to consist of five members.

Digitized by Google

Section 2. The chairman of each of the standing committees shall be appointed by the Executive Committee at the Annual Congress or not less than one month thereafter, and shall appoint the four other members of such committee within thirty days, subject to the approval of the Executive Committee. The committees shall continue to function until the appointment of their successors.

Section 3. Based on the report of the Treasurer the Finance Committee shall make up the Budget for the coming year at the Congress or within thirty days from its close. It shall have authority to receive from time to time full reports from the Treasurer as to the financial condition of this Association, and shall make such recommendations to the Executive Committee with reference to the finances of this Association as they shall deem warranted by the state of the funds.

Section 4. The Committee on Propaganda shall have full charge of all the propaganda work of this Association, subject to the laws of the Association and the authority of the Executive Committee.

Section 5. The Committee on Publication shall have charge of all the publications of this Association; the control of any periodical issued by or under the auspices of this Association; the preparation of suitable Esperanto literature; the supply of literary material for the Committee on Propaganda; in all cases subject to the laws of this Association and the authority of the Executive Committee.

Section 6. The Committee on Examinations shall have, subject to the laws of this Association and the authority of the Executive Committee, full charge of all examinations conducted by this Association, and of the granting of all certificates of proficiency and study.

ARTICLE VI—Dues.

Section 1. In addition to Life Members, hereinbefore provided for, there shall be the grades of dues-paying members named in the succeeding sections of this Article.

Secton 2. Regular Members shall pay one dollar a year, and shall be entitled to all rights and privileges, including voting and eligibility to any office in this Associaton, whether elective or appointive.

Section 3. Contributing Members shall be such as pay three dollars a year. In addition to the rights of regular members, they shall be entitled to receive the official organ of the Association for the year during which their payment runs. The year shall in this and all other places be taken to mean the fiscal year, which ends with the annual Congress.

Section 4. Sustaining Members shall be such as pay ten dollars a year. They shall be entitled to the rights and privileges of regular and contributing members; and their names shall be published in the official organ, unless omitted at their own request.

Section 5. Life Members shall be entitled during life to all the rights and privileges of contributing members.

Section 6. Any person making an unconditional payment of one thousand dollars or more shall be enrolled as a Benefactor. Each Benefactor shall be entitled to all the rights and privileges of life members, and shall receive a suitably engrossed certificate, signed by the officers of the Association.

Section 7. Dues may be paid directly to the Secretary of this Association, or to the Secretary of any chartered organization, who shall forward the same to the Secretary of this Association. The Secretary shall issue a receipt-card directly to each member upon receipt of dues from such member.

ARTICLE VII—Meetings and Elections.

Section 1. The annual meeting of this Association shall be known as a Congress. It shall be held within the period from June 20 to September 10, both inclusive. The date and place shall be designated by the Executive Committee.

Section 2. All officers shall be elected at the annual Congress by majority ballot vote. Every member shall be entitled to be a candidate for any office.

Section 3. Absent members may vote by placing duly prepared and signed proxies in the hands of members who are to be present. No oral designation of proxies shall be accepted. Proxies, to be counted, must be placed in the hands of the Secretary or other person designated by the Congress before any ballots have been cast in the election. Individual member proxies must be in the form of ballots specifically cast for named persons eligible to office. No member present shall be allowed to fill out any blank proxy in order to increase his own voting strength.

Section 4. Any club or other organization holding a charter from this Association may, in addition to the individual votes of its members, cast proxies in the ratio of one vote to every ten members who are also members in good standing of this Association. Fractions of ten shall not be counted for representation. Persons holding such proxies must present certificates signed by the president and secretary of their respective organizations; and such certificates must specify whether the proxy is general and discretionary, or whether the organization has instructed its representative to vote for any specific person or persons. The restrictions applied to individual member proxies in the preceding section shall not apply to the proxies of chartered organizations, unless such proxies are assigned to non-members of the organizations issuing them.

Section 5. The members present and represented by proxy at any Congress shall constitute a quorum.

Section 6. Duly chosen and accredited representatives of organizations affiliated with this Association, but not chartered by it, shall be entitled to the privilege of the floor at all Congresses and to all forms of participation in the affairs of the Congress except voting.

ARTICLE VIII—Parliamentary Authority

Robert's Rules of Order shall be the parliamentary authority in all meetings of this Association, except where it conflicts with any special provision of this Constitution or of any By-Laws that may be adopted.

ARTICLE IX—Amendments.

This Constitution may be amended by a two-thirds vote at any Congress, provided that the proposed amendment has been sent to each member of the Association, or published in the official organ, at least thirty days prior to the opening day of said Congress. Amendments may be proposed by any member by sending the same to the Secretary, who shall transmit them to the editor of the official organ; and it shall be the duty of the editor of said official organ to publish in it all amendments sent him for that purpose in the first issue prepared by him after receiving such amendments. Members may vote by proxy on amendments in the same manner as for officers. The Congress shall have power to revise the wording of amendments duly before it, or to adopt restrictive or limiting words or clauses, but not to add matter new in substance or tending to extend the scope of the amendment.

Digitized by Google

ABOUT THE DEK-DUA IN MONTREAL

The Twelfth Annual Congress of the Esperanto Association of North America will be held in Montreal July 9-13 inclusive. The details are not perfected but the outline is as follows:—

Headquarters, the Corona Hotel; rates $2.00 and $3.00 per day for rooms.

Business meetings in the morning in the hotel parlor.

Excursions and social events afternoons and evenings.

There is suggested a reception and dinner, a trip down the Lachine Rapids, a picnic on Mount Royal, where there is a magnificent view of the city; sight-seeing automobile trips. Several short plays and other entertainment are in preparation, not omitting readings from original translations by the President.

An excursion to Quebec will be arranged at the close of the Congress if practicable. For those coming from New York and further west a trip up the lake will probably be taken on the way to Montreal. No passports are now necessary to enter Canada.

Full details, with railroad rates from the large centres, will be published in the June Esperantist, which will come out by the tenth of the month. It is sufficient to know that the friends we met at Green Acre last year are on the Committee to assure an unqualified success. Congress tickets will be from $3.00 to $5.00 depending upon the outings which are included.

It would be of great assistance to the Congress Committee if those who are thinking seriously of attending would send their names in to the Central Office at once; it would be considered a sort of "straw vote."

LA TRIA AUSTRALIA KONGRESO ESPERANTISTA SEPTEMBRO, 1919

Tre Estimataj Samideanoj,

La tria aŭstralia kongreso Esperantista okazos je Sidnejo la proksiman septembron, kaj ni antaŭdiras ke ĝi estos tre ĝuebla afero. Entuziasma komitato energie laboras por sukcesigi ĝin, tial ni deziras ke, ĉiuj Esperantistoj sendu Artikolojn, Jurnalojn, ankaŭ Iajn Ideojn pri nia bela "ESPERANTO" lingvo. Estas longa vojaĝo por la Esperantistoj ĉeesti kaj por malmulte da spesdekoj, ni povas havi novaĵojn kelkajn de la tuta mondo. Ni esperas ke ĉiuj Esperantistoj faros kion ajn ili povos por fari ĝin sukceso.

VIVU ESPERANTO.

S-ro Leslie E. Pfahl.

"EDNA" Clissold. Parade.
Campsie,
Sydney, N. S. WALES,
AUSTRALIA.

Digitized by Google

GRAVAJ ŜTATDOKUMENTOJ
THE DRAFT OF THE LEAGUE OF NATIONS CONSTITUTION IN ESPERANTO

(continued)

The International Language discharges its highest function when it places in form the easiest accessible to the greatest number the fundamental documents of the great World Federation.

11.—Ĉian militon aŭ militminacon, ĉu rekte tuŝantan iujn el la moŝtoj-kontraktantoj aŭ ne, oni jen deklaras koncernaĵo de la Ligo, kaj la moŝtoj-kontraktantoj rezervas la rajton agi, kiel ŝajnus saĝe kaj efikeme, por gardi la pacon de la nacioj. Oni jen ankaŭ deklaras kaj konsentas, ke estas la amika rajto de ĉiu el la moŝtoj-kontraktantoj atentigi la delegitaron aŭ la Administran Konsilantaron pri ĉiaj cirkonstancoj tuŝantaj internacian komunikiĝadon, kiuj minacas ĝeni internacian pacon aŭ la kunsenton inter la nacioj, de kiu la paco dependas.

12.—La moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke se naskiĝos inter ili disputo ne solvebla per la ordinaraj procedoj de la diplomatio, ili nenia-okaze sin turnos al milito, antaŭe ne submetinte la koncernatajn demandojn kaj aferojn aŭ al arbitracio aŭ al enketo de la Administra Konsilantaro, nek ĝis tri monatoj post la verdikto de la arbitraciantoj aŭ prikonsilo de la Administra Konsilantaro, kaj ke ili eĉ tiam sin ne turnos al milito, almenaŭ kontraŭ Ligmembro kiu obeas la verdikton de l' arbitraciantoj aŭ la prikonsilon de la Administra Konsilantaro.

Ĉiuokaze, laŭ tiu ĉi artikolo, la verdikto de la arbitraciantoj estu farita sufiĉe baldaŭ, kaj la prikonsilo de la Administra Konsilantaro estu farita ĝis ses monatoj post submeto de la disputo.

13.—La moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke kiam ajn naskiĝos inter ili disputo aŭ problemo, kiun ili trovos submetinda al arbitracio kaj kiu ne estos kontentige solvebla per diplomatio, ili submetos la tutan aferon al arbitracio. Tiucele la Arbitracia Kortumo, al kiu la afero sendiĝos, estu la kortumo prikonsentita de la kontraktantoj aŭ nomita en konvencio, se tia ekzistas inter ili.

La moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke ili plenumos en plena bonfido kian ajn verdikton oni eldonos. Eventuale de neplenumo de la verdikto, la Administra Konsilantaro proponu, per kioj oni ĝin plej bone efikigus.

14.—La Administra Konsilantaro formulu planojn por starigi konstantan Kortumon de Internacia Justeco, kaj tiu kortumo, starigita, estos kompetenta juĝi kaj pridecidi ĉian aferon, kiun la kontraktantoj trovos submetinda al ĝi por arbitracio laŭ la ĉi-antaŭa artikolo.

15.—Se naskiĝos inter ŝtatoj membroj de la Ligo disputo skismominaca, ne submetita al arbitracio kiel supre, la moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke ili sendos la aferon al la Administra Konsilantaro; aŭ unu aŭ la dua el la disputantoj povos avizi pri ekzisto de la disputo la Ĝeneralan Sekretarion, kiu faros ĉiujn necesajn aranĝojn por plena pri tio enketo kaj konsiderado.

Tiucele la disputantoj konsentas komuniki al la Ĝenerala Sekretario tute senprokraste siajn pledojn kun ĉiuj koncernaj faktoj kaj dokumentoj, kaj la Administra Konsilantaro povas tuj ordoni ilian publikigon.

Digitized by Google

Kiam la penoj konsilantara alportos solvon de la disputo, bulteno edoniĝu sciiganta la specon de la disputo kaj la kondiĉojn de la solvo, kune kun tiaj klarigoj, kiaj estas konvenaj. Se la disputo ne estos solvita, la konsilantaro eldonu raporton sciigantan kun ĉiuj necesaj faktoj kaj klarigoj la prikonsilon, kiun la konsilantaro trovas justa kaj konvena por solvi la disputon.

Se la raporton unuvoĉe akceptos la membroj de la konsilantaro ceteraj ol la disputantoj, la moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke ili ne ekmilitos kontraŭ disputanto kiu obeas la prikonsilojn, kaj ke, se disputanto obei rifuzus, la konsilantaro proponu rimedojn necesajn por efikigi la prikonsilon.

Se oni unuvoĉan raporton fari ne povos, estos devo de la plimulto kaj privilegio de la plimulto eldoni bultenojn sciigantajn tion, kion ili opinias la faktoj, kaj enhavantajn la kialojn, kiujn ili trovas justaj kaj konvenaj.

La Administra Konsilantaro povas por ĉia afero sub tiu ĉi artikolo sendi la disputon al la delegitaro. La disputo estu tiel sendata laŭ peto de aŭ unu aŭ la dua el la disputantoj, kondiĉe ke tia peto estos farita ĝis dek kvar tagoj post submeto de la disputo.

Por ĉiu afero sendita al la delegitaro ĉiuj aranĝoj de tiu ĉi artikolo kaj de l' Artikolo 12, rilataj al la agado kaj povoj de la Administra Konsilantaro, aplikiĝu al la agado kaj povoj de la delegitaro.

16.—Se iu el la moŝtoj-kontraktantoj rompos aŭ malobservos siajn interligon laŭ l'Artikolo 12, oni pro tio mem juĝos plenumita militagon kontraŭ ĉiuj ceteraj membroj de la Ligo, kiu jen promesas tuj submeti ĝin al rompo de ĉiuj komercaj kaj financaj rilatoj, al malpermeso pri ĉia komunikiĝado inter siaj nacianoj kaj la nacianoj de la ĵurrompinta ŝtato, kaj al malebligo de ĉia financa, komerca aŭ persona komunikado inter la nacianoj de la ĵurrompinta ŝtato kaj la nacianoj de ĉiu alia ŝtato, ĉu membro de la Ligo, aŭ ne.

Estos devo de la Administra Konsilantaro en tia okazo prikonsili, kioman efikeman ter- aŭ mar-armean forton la membroj de la Ligo kotizu al la armitaj fortoj, uzotaj por ŝirmi la interligojn de la Ligo.

La moŝtoj-kontraktantoj konsentas ankaŭ, ke ili reciproke subtenos sin ĉe la financaj kaj ekonomiaj aranĝoj eventualaj laŭ tiu ĉi artikolo, por malplejigi la perdojn kaj maloportunojn sekvajn de la supraj aranĝoj, kaj ke ili reciproke subtenos sin rezistadi ĉiujn specialajn aranĝojn direktatajn de la ĵurrompinta ŝtato kontraŭ iun el ili, kaj ke ili donos trairon tra sia teritorio al la fortoj de ĉiu el la moŝtoj-kontraktantoj, kiu kunlaboros ŝirmi la interligojn de la Ligo.

17.—Okaze de disputoj inter unu ŝtato membro de la Ligo kaj alia ŝtato ne membro de la Ligo, aŭ inter ŝtatoj ne membroj de la Ligo, la moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke la ŝtato aŭ ŝtatoj estu invitataj akcepti la devojn de membreco en la Ligo ĉe tia disputo, laŭ tiaj kondiĉoj, kiajn la Administra Konsilantaro trovus justaj, kaj post akcepto de tia invito la supraj aranĝoj aplikiĝu kun tiaj modifoj, kiajn trovos necesaj la Ligo.

Post tia invito la Administra Konsilantaro tuj faru enketon pri la cirkonstancoj kaj meritoj de la disputo kaj prikonsilu tian agadon, kiu ŝajnas la plej bona kaj efikema en la cirkonstancoj.

Digitized by Google

Eventuale ke ŝtatpotenco, tiel invitita, malakceptos la devojn de membreco en la Ligo ĉe tia disputo sed ekagos kontraŭ ŝtato membro de la Ligo,—kio ĉe ŝtato membro de la Ligo konsistigus rompon de l' Artikolo 12, la aranĝoj de Artikolo 16 estu aplikebla kontraŭ ŝtato tiel ekaginta.

Se ambaŭ disputantoj, tiel invitite, malakceptos la devojn de membreco en la Ligo ĉe tia disputo, la Administra Konsilantaro povas tiel ekagi kaj tiel prikonsili, ke ne okazu malamikaĵoj kaj solviĝu fine la disputo.

18.—La moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke oni konfidu al la Ligo ĝeneralan kontrolon de la komerco je armiloj kaj municio kun la landoj, kie regado de tiu komerco necesas pro la komuna intereso.

19.—Al tiuj kolonioj kaj teritorioj, kiuj sekve de la ĵusa milito ĉesis esti sub regado de la ŝtatoj ilin antaŭe regintaj, kaj kiujn enloĝas popoloj ne ankoraŭ kapablaj memstari en la malfacilegaj kondiĉoj de moderna mondo, oni devas apliki la principon, ke la bonstato kaj disvolvado de tiaj popoloj estas sankta konfidaĵato de la civilizacio kaj ke garantioj pri plenumo de tiu konfidaĵo devas enkorpiĝi en la Konstitucion de la Ligo.

La plej bona metodo por konkretigi tiun principon estas tio, ke la guvernadon de tiaj popoloj oni konfidus al kleraj nacioj, kiuj kaŭze de sia riĉaĵo, sia sperto aŭ sia geografia loko povas plej bone preni sur sin tiun respondecon, kaj ke tiun guvernadon oni plenumus kiel komisiitoj por la Ligo.

La speco de komisio devas diferenci laŭ la grado de disvolviĝo de la popolo, la geografia situacio de la teritorio, ĝiaj ekonomiaj kondiĉoj kaj aliaj similaj cirkonstancoj.

Iuj komunumoj, partenintaj al la Imperio Turka, jam atingis gradon de disvolviĝo, kie ilia ekzisto kiel sendependaj nacioj estas provizore aprobinda, kondiĉe de priadministraj konsiloj kaj helpo de komisiita ŝtatpotenco, ĝis kiam ili kapablos memstari. La deziroj de tiuj komunumoj devas grave influi la elekton de la ŝtatpotenco komisiota.

Aliaj popoloj, precipe tiuj de Centra Afriko, tiel staras, ke la komisioto devos preni sur sin la administradon de la teritorio, sub tiaj kondiĉoj, kiuj garantios liberecon de konscienco aŭ religio (kondiĉe ke nur regos publika ordo kaj bonmoroj), malpermeson pri malbonoj kiel sklav-, armil- kaj alkohol-komerco, kaj malebligon starigi fortikaĵojn aŭ ter- aŭ mar-armeajn bazojn kaj militedukadon de l' indiĝenoj por aliaj ol policaj celoj kaj defendo de la teritorio, kaj ankaŭ asekuros egalajn ŝancojn por la komercado de ceteraj membroj de la Ligo.

Ekzistas teritorioj, ekz. Sudokcidenta Afriko kaj iuj el la insuloj Sudpacifikaj, kiuj, pro sia maldensa loĝantaro, aŭ sia malvasteco, aŭ sia malproksimeco de la centroj de civilizacio, aŭ sia geografia ligiteco kun la komisiita ŝtato, kaj aliaj cirkonstancoj, estas plej bone administreblaj laŭ la leĝoj de la komisiita ŝtato kiel ĉi ties propraj partoj, kondiĉe ke la garantioj supre diritaj, pro l' interesoj de l' indiĝena loĝantaro.

Por ĉiu okazo de komisio, la komisiita ŝtato prezentadu al la Ligo ĉiujaran raporton rilate la teritorion al ĝi konfiditan.

Digitized by Google

La gradon de aŭtoritato, regado aŭ administrado plenumotan de la komisiota ŝtato, se ne antaŭe prikonsentitan de la moŝtoj-kontraktantoj, por ĉiu okazo eksplicite difinu la Administra Konsilantaro en speciala akto aŭ ĉarto.

La moŝtoj-kontraktantoj ankaŭ konsentas starigi ĉe la sidejo de la Ligo prikomisian komisionon, por akcepti kaj esplori la jarajn raportojn de la komisiitaj ŝtatpotencoj kaj por helpi la Ligon certigi observadon de la kondiĉoj de ĉiuj komisioj.

20.—La moŝtoj-kontraktantoj penos krei kaj daŭrigi justajn kaj humanajn laborkondiĉojn por viroj, virinoj kaj infanoj, kaj en siaj propraj landoj kiaj en ĉiuj landoj, kien etendiĝas iliaj komercaj kaj industriaj rilatoj, kaj tiucele konsentas starigi kiel parton de la organizaĵo de la Ligo konstantan Oficejon de Laboro.

21.—La moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke oni aranĝu per la Ligo krei kaj daŭrigi liberecon de veturado kaj senpartian traktadon por la komerco de ĉiuj ŝtatoj membroj de la Ligo, konsiderante, interalie, aranĝojn specialajn pri la nepraj bezonoj de la regionoj dezertigitaj dum la milito de 1914-1918.

22.—La moŝtoj-kontraktantoj konsentas meti sub regadon de la Ligo ĉiujn internaciajn oficejojn jam starigitajn per traktatoj ĝeneralaj, se la traktintoj konsentos. Plie, ili konsentas, ke ĉiuj tiaj internaciaj oficejoj de nun starigotaj estu metataj sub regadon de la Ligo.

23.—La moŝtoj-kontraktantoj konsentas, ke ĉiu traktato aŭ internacia promeso, de nun farota de kiu ajn ŝtato membro de la Ligo, estu tuj registrata ĉe la Ĝenerala Sekretario kaj kiel eble plej baldaŭ publikigita de li, kaj ke neniu tia traktato aŭ internacia promeso estu deviga ĝis tiel registrita.

24.—Estos rajto de la delegitaro konsiladi de tempo al tempo rekonsideradon per ŝtatoj membroj de la Ligo pri traktatoj neaplikebliĝintaj, kaj pri kondiĉoj, kies daŭrado povus endanĝerigi la mondpacon.

25.—La moŝtoj-kontraktantoj ĉiuj kaj ĉiu prenas kiel akceptite, ke la nuna interligo nuligas ĉiujn ligojn inter ili malakordajn kun kondiĉoj, kaj solene ĵuras, ke ili plu ne faros interkonsentojn malakordajn kun ties kondiĉoj.

Se iu el la ŝtatpotencoj ĉi-subskribintaj aŭ poste enlasota en la Ligon estos, antaŭ sia aliĝo al tiu interligo, farinta promesojn malakordajn kun la kondiĉoj de tiu interligo, estos devo de tia ŝtatpotenco tuj klopodi liberigi sin je tiaj promesoj.

26.—Amendoj al tiu interligo ekefikos post konfirmo de la ŝtatoj, kies reprezentantoj formas la Administran Konsilantaron, kaj de tri kvaronoj de la ŝtatoj, kies reprezentantoj formas la delegitaron.

* * * * * *

Ĉiujn paragrafojn oni poste iomete ŝanĝis kaj kelkajn grave. Oni enmetis du novajn.

Kuracisto (al vundita oficiro)—Kiel vi sentas kiam vi mortigis homon?

Vundita oficiro—Ho, tre bone, kaj vi?

—Esperanto Monthly.

Digitized by Google

U. E. A.

The war has largely cut off Switzerland from the rest of the world, but henceforth, at the heart of the integrating world, we may expect the society to achieve its full functions of human brotherhood. Surely it will pay you as an Esperantist to take part in these activities, to

JOIN THE U. E. A.

Kio Estas U. E. A.? — U. E. A. estas la internacia asocio de ĉiuj Esperantistoj, kiuj deziras praktike uzi Esperanton. Ĝi celas plifaciligi la rilatojn inter diverslandanoj kaj krei sistemon de servoj por siaj membroj.

Kian Utilon Alportas U. E. A.? — U. E. A. donas membrokarton kiu rajtigas je diversaj favoroj (legitimado ĉe poŝtoficejoj, enirigo de bicikletoj en fremdajn landojn, rabatoj k.t.p.). Ĝi sendas al la membroj senpagan Jarlibron kun la adresoj de la pli ol 1000 Delegitoj, de la aliĝintaj Esperantaj Esperantistaj grupoj, entreprenoj, hoteloj, kun geografiaj kaj turismaj informoj, k.t.p. En sia regule kontrolata membrolisto U. E. A. havas la plej grandan kaj fidindan adresaron de la Esperantistoj kaj tial ebligas facile rilati fremdlandaj samideanoj. La Delegitoj respondas al la informpetoj de la membroj kaj helpas ilin okaze de vojaĝo.

Kiel oni Aliĝas? — Pagante jaran kotizaĵon de Fr. 2.50 kiel simpla membro aŭ minimume Fr. 5.—kiel subtenanto. La oficiala organo de la Asocio estas la gazeto "**Esperanto**"; jara abono Fr. 5.—por ordinara, kaj Fr. 6.25 por la luksa eldono. La kotizaĵo estas pagebla ĉe la Delegitoj aŭ sendota poŝtmandate al la Centra Oficejo de Universala Esperanto-Asocio, Museumstrasse 14, Bern, Svisio.

GRAVA AVIZO

La Administro de la "**Teknika Revuo**" petas, ke ĉiuj abonantoj kiuj ne ricevis regule la revuon, sendu siajn plendojn al la Administro de "Ameriko Esperantisto." Ĉi tiu transendos ilin al la sekretario de T. R. por **tuja kontentigo.** La Usonaj amikoj de "Teknika Revuo" pardonu tiajn neregulaĵojn, pri kiuj estas nur kulpaj malfavoraj poŝtaj interrilatoj, kiuj de nun rapide pliboniĝos.

S-ro de Saussure profitante la okazon sendas koran saluton al la Usonaj samideanoj, kaj ilin dankas pro iliaj multnombraj pruvoj de intereso al "Teknika Revuo".

Esperanta Ekspozicio

"Esperanto Grupo Antaŭen," San Martin n. 2049, Talleres F. C. S., Argentino, sciigas al ĉiuj esperantistoj ke la 6a Septembron 1919 a malfermos Esperantan Ekspozicion kiel datrevenfesto de la fundiĝo de tiu-ĉi grupo.

Oni akceptas librojn, p. kartojn, propagandilojn, kaj ĉiajn esperantaĵojn. Ĉiu sendinto ricevos respondon. Kun antaŭaj ni salutas vin sincere.

En la nomo de "E. G. A.,

Jozefo Catalar, Sekr.

Digitized by Google

FOR THE BEGINNER

Give in less than 50 words (not over 25 in Esperanto) the reason why one should learn Esperanto. The best statement received before September 1 will be published, and those judged most suitable may be printed for use as posters as suggested by H. Straw (see February issue).

FOR THE ADVANCED STUDENT

(The best Esperanto translation received of the following will appear in an early future issue of **Amerika Esperantisto.)**

Pastor I. Serishev, a fervent Esperantist, is secretary of the public information (Culture-Enlightenment) Bureau of the Altai Cooperatives whose center is at Barnaul, Siberia. (This is the largest of the vast new socialistic states—industry and government both—which are at present the de facto local governments of Siberia.) During six months they sent out 905,000 leaflets to the 1200 associate cooperative societies; they have sent out teachers to found schools, some of whom are introducing Esperanto. Esperanto books are at a premium, the Moskow E. headquarters being cut off. Two courses in Barnaul have 125 students. In the middle school 60 boys lacking a teacher, took up Esperanto of their own accord. In Berezovka, the prisoners of war have learned Esperanto. (From La Espero. For direct information see our February number.)

* * * * * *

BEST RENDERING OF JAPANESE ROAD RULES

Veturu per aŭtomobilo ne pli rapide·ol ok mejlojn pohore kiam sur enurbaj vojoj, kaj dekdu mejlojn pohore kiam sur eksterurbaj vojoj.

Kiam policano faras mansignon, haltu! Kiam alproksimiĝante promenanton aŭ rajdanton, sonu la trumpeton.

Kiam bovino, ĉevalo aŭ brutaro troviĝas sur la vojo, iru malrapide, kaj sonu la trumpeton nelaŭte, por ne timigi ilin. Se okaze ili timiĝus, flankeniru sur la vojo ĝis kiam ili estos preterpasintaj.

Oni ne permesas, ke trinkemuloj funkciadu aŭtomobilojn, nek ke oni fumadu kiam sur la sidloko de la kondukisto.

W. H. Smith, tradukis.

The fact that the Peace Treaty is going to be **officially** published in English and French **only,** gives us a chance to gain recognition. If the Peace Treaty could be gotten up in absolutely correct and literary Esperanto at the earliest possible moment and circulated extensively to all neutral nations, it would be in many cases the actual text even if not officialized. We would suggest that any willing to contribute to this object send such contribution immediately to the Central Office, 51 Rue de Clichy, Paris France.

Esperantists from a number of European countries have expressed the desire to make the B. E. A. Congress at Liverpool more than a national affair and we recommend that any who have it in their power to attend do so. Liverpool, June 6—10. Tickets 5s. at B. E. A. Office.

Digitized by Google

We would like to call attention once again to the "5a Sabato" coming on May 31. Others still this year are Aug. 30 and Nov. 29. Programs will be sent to members of the Boston E. S. and to any others on request to G. W. Lee. 147 Milk St., Boston. How is your club going to celebrate?

* * * * * *

La "5a Sabato" ideo iom progresas en Usono, kaj estas aprobita en Britio—pardonu, en Britujo.

EL KALIFORNIO

Ĉie sin trovas sama problemo: Kiel pri Esperanto interesigi la publikon? Feliĉe por la prospero de nia movado de l' tempo ie vekiĝas fervora Esperantisto, kiu energie insistas ke ni elserĉu tiurilate praktikan solvon.

En Berkelejo ni Kalifornianoj havas samideanon tian, S-ro F. A. Postnikov. Post esplora vojaĝo al kelkaj lokoj en Usono kie troviĝas pli-malpli viglaj Esperantistaj grupoj, Sro-Postnikov antaŭnelonge revenis Kalifornion. Tuj li rekomencis propagandadi, plena je entuziasmo. Li turnis nian atenton al la propono uzi la vesperon de ĉiu 5a Sabato de la jaro por speciala propaganda kunveno.

Responde tiun ĉi iniciaton, la Berkeleja Rondo starigis komitaton por aranĝi konvenan programon, kiun komitaton estris S-ro Vinton Smith, la agema kaj kapabla Sekretario de la Rondo.

S-ro Smith konsultis Majoro Doktoro Yemans, prezidanto de la Kalifornia Rondaro. D-ro Yemans proponis, ke ni invitu paroli pri la proponita Mondligo, **sub la aŭspicioj de la Esperantistoj ĉitieaj,** Doktoro David Starr Jordan, fama prezidinto de Stanford Universitato. La komitato akceptis la proponon, kaj la afero bonege sukcesis.

La parolado okazis en Berkeleja altlernejo. D-ro Yemans prezidis. Pli ol sescent aŭdantoj ĉeestis. Oni bele ornamis la estradon per Esperantaj kaj Usonaj flagoj. Por sin distingi la Esperantistoj portis belajn verdajn rubandojn. Kelkaj komitatanoj staris ĉe la pordo kaj disdonis kartetojn kun peto subskribi se pli da informo oni deziras pri Esperanto. Naŭdek personoj tiel esprimis intereson. Prezentante la paroladiston, D-ro Yemans direktis atenton al Esperanto, kiel al ne **provo** de mondlingvo sed al **fakto** de mondvivo.

Por instigi scivolon kaj intereson pri Esperanto, ni rekomendas ĉi tiun planon.

BOSTONO

En Bostono okazis festeto la 29an de Marto, malgraŭ neĝo kaj ventego kiuj malebligis proponitan piediron tra "la Arborejo Arnolda". Oni kunvenis je la ĉambro kluba kaj diskutis pri la kongreso (okazonta Julio 9 - 13 ĉe Montreal, Kanado). Je la 6a la plej kuraĝaj eliris en la uraganon por manĝi je "Garrison Halo". Reveninte, la ĉeestantoj je la 8a aŭdis paroladojn de S-ro Lee,pri la printempa veĝetaĵaro; de Prez. Payson, pri komerco; de S-ro Frost, pri Siberio; kaj de D-ro. Lowell, pri komencaj eldonaĵoj en Usono;ktp. Sekvis konkurso de la 3-monataj klasoj Bahaanaj de S-roj Lee kaj Frost, la estro de la propagand-komitato donacanta premiojn al F-ino Holzapple, kiu flue rakontis la rakonteton "Blubarbulo", kaj al S-ino Flexner, kiu bele legis originalan skribaĵon pri la kreskaĵoj. Satitaj mente kaj korpe, la kunvenantoj malkuniĝis ĝis la 31a de Majo.

el la raporto de F-ino Alice Patten, sekr.

Digitized by Google

OUR EXCHANGES

We have received at this office a number of Esperanto and other periodicals, not hitherto acknowledged, in which we note the following valuable articles (those in Esperanto in **boldface** type):

Esperanto Finlando—Sept., 1918—Propaganda number; Esperanto course; U. E. A.

Esperanto Finlando—Oct.—**Teachers' Esp. Circle in Finland.** (In Finland some speak Finnish, some Swedish, a few Russian or German; hence Esperanto is a vital home need.)

Esperanto Finlando—Nov., 1918—**The prefix mis-**; meeting of E. A. F.

Esperanto Finlando—Dec. 1918—Dread as to the meaning of peace; (Kianto) the babble of Babel; Sihvo, Song of the Gunner; Aho, sad tale of a little rabbit; a mother's funeral (from the Kalevala); La Vojo; Esperanto course; etc.

Esperanto Finlando — Jan. — Lehtimaki's **Goodbye**; bibliography; chronicle.

Esperanto Finlando—Feb.—Program of the Fifth E. A. F. Congress at Helsingfors; **Goodbye.**

Nederland Esperanto—Dec.,1918—memories of Zamenhof; character sketch; proposed foundation in honor of the Majstro.

La Espero—Feb.—prospects of Esperanto in world trade; chronicle.

Esperanto, B. B.—Feb.—Esperanto's mission; Esp. and tourists; **Esp. in U. S.; Chest of Diakthonia.**

Esperanto, B. B.—Mar.—Experiment of C. C. L. C.; Eccles experiment; honey as a food; the Esperanto press.

Svisa Espero—Mar.—**On duty**; addresses of Swiss Esperantists, cont.; **chronicle.**

France-Esperanto—Jan.-Feb.—To the tomb of Bourlet; speeches of leaders at Paris convention, Jan. 12; 80th birthday of Gen. Seybert.

Argentina Esperanisto—Jan.-Feb.—Our Union; convention of A.E.A.; U. E. A. call; chronicle; grammar and vocabulary.

World Salesman—April—Russian and Siberian trade prospects; raising the quality of Japan's exports; Swiss exports; Japan's button and paint industries; commerce in Manchuria and N. China; Russian, Spanish and Esperanto sections.

Literaturo—Jan.-Mar.—Midsummer Night's Dream (Briggs); How to reason; my lonely heart (Cavanaugh).

Nederlanda Katoliko—Jan.-Feb.—**Limburg, my home**; opinions of notables; Catholics, awake; meeting at Utrecht.

Esperanto—Jan.—**Nationality; White Russia (hist.); fertility of Syria; Rolland's War of the Ants (zool.); comparative endurance of man and woman; Kipling's Monte Guj; chronicle.**

Esperanto—Feb.—**Lysis' Capital and Labor (econ.); Finland (hist.); Arya Samaj (rel.); des Ombaux' Zire Buzelle; Pro Kio; a look ahead; official minutes of U. E. A.; geog. names (eliminating the uj endings).**

Wanted: A volunteer to review for us the Finnish portion of Esperanto Finlando; also one who can read Hungarian; also one who can read Chinese. In the present state of our finances, we can give in return only the works reviewed and subscription to A. E., so this will be true volunteer work for the cause.

Digitized by Google

BOOK NOTICES

Hyde ;Esperanto Guide:—this is a valuable textbook of 200 pages, giving a complete and careful exposition of Esperanto. The method is somewhat new in that the Esperanto is introduced gradually. A sentence (in the first part of the book) will be English with a few Esperanto words inserted; later on only the difficult expressions in Esperanto are left out; finally one reads straight Esperanto. In this manner, the difficulties are removed one by one and the mind is concentrated upon the next unknown thing and that only. This textbook may be obtained at the Specialty Press, Melbourne, Australia. We believe it will prove highly useful and would appreciate testimonials from any who have used it alone or in class.

Krestanov: La Bulgara Lando kaj Popolo, 4 fr., Esperanto Oficejo Perdop, Bulgaria.—This book presents perhaps a bit too rosy a view of the culture state before the coming of the Turks. Nevertheless it is a book that makes one see the Bulgarian viewpoint. We trust that the other Balkan states will give us their side of the story. The book is divided into the following sections: geographical and statistical; 30 pages; historical, 45 p.—good accounts of the tsars Simeon and Samuel; the Bogomils; Turkish political and Greek church rule; the reawakening of the Bulgar nationality, thanks to Paisij; the expulsion of the Turks; the Balkan Wars; and the late conflict: the popular character; language and literature; the Esperanto movement. In all a book of 128 pages, it is worthy a place in any library.

Le Flandre Liberale of Feb. 23 reports that a Brussels league has recommended the Peace Conference to adopt French. In many papers in this country editors have discussed the question which will not down. The Washington Star has been talking of English, Latin, and the like for an international language. One of our watchful Washington samideanoj took the occasion to point out Esperanto. We wonder if all are as ready. Surely the iron is hot now, and a world beginning to hope for better things can ill afford that we be silent.

The Perth Amboy Evening News, Mar. 21, told of the Russian trade communications in Esperanto sent to the board of trade.

In Winnipeg, Canada, the Swedish Good Templars' magazine, "Idog", for April has an article on **Esperanto.** by S-ro Crossman,

The Liverpool Courier weekly is beginning a course of Esperanto.

The New York Evening Post, March 8, contained an account of the progress of Esperanto in Brazil by K. G. Fritsching.

The Detroit Evening News of Mar. 4, contained a letter confuting the idea of using a national language for the world tongue.

April 25, Dr. Sigel of Detroit gave a lecture in University Hall, University of Michigan, Ann Harbor, on Esperanto. The hall was crowded, and an Esperanto Club is now in process of formation. There are many college boys who are Esperantists; they should get together and work to put Esperanto upon the list of credits, either for admission requirements or as college courses. The Michigan Daily of April 26 reported the speech which the Detroiter Abendpost of April 27 translated in full.

Digitized by Google

OFFICE NOTES

The Esperanto Office lacks copies of the following numbers and will extend the subscription of anyone who will send in numbers: any before Feb. 1908; March 1908; March 1909; April 1909; Jan. 1910; Sept. 1910; Dec. 1910; Feb. 1911; Feb. 1912; April 1916; April 1917; May 1917; July 1917; Nov. 1918. We will extend number for number for the above. Also we will send the magazine for a year to the address **of any non-subscriber** in return for any complete year preceding Dec. 1915. All copies to be in good condition on arrival here.

* * * * * *

For an illustrated micrometer catalog in Esperanto send to Fabriko Aureole, S. A., La Chax de Fonds, Svisio.

* * * * * *

Despite the upheaval of the whole Caucasus regions 3 Esperanto courses are going on in Kazvin, Persia.

* * * * * *

We understand that the B. E. A. office is now thoroughly recovered from its attack of the flu.

* * * * * *

We would be glad to get brief news from every local society for the June number. Individuals have been active, as we know, but from some of the societies there is not a murmur. We are thinking of suggesting as an amendment to the constitution that every local society shall furnish to their secretary, when elected, not less than 10 2-cent post cards already dated at equal intervals and already addressed to "Amerika Esperantisto," West Newton, Mass., U. S. A. Write preferably in Esperanto. The rest of the world wants to hear.

* * * * * *

Hereafter the magazine will close absolutely for all new material —death of editor excepted—on the fifth of the month.

* * * * * *

We are grateful for the commendations received anent the school number. Thanks to the generosity of a few individuals, we were able to print 700 extra copies and send these to educational journals, to college heads, and to the higher school officials of the State of Maryland. We have decided to print a number of extras before the forms are "broken up," and plan to keep them for use and on sale for propaganda. Don't you need a few? Five cents a copy in quantities of five or more.

* * * * * *

We are glad to be able to announce that an American branch of the Common Commercial Language Committee has been founded in New York and is open for business. For details see our June number.

* * * * * *

According to "Esperanto" a bill is before the Danish legislature to establish a fund of some 250,000 crowns per annum to be used to aid internationalism; in part to make known the scientific work of Danish and other scientists thru "a world language." We would suggest that any scholars interested in such a project, whether or not already Esperantists, write immediately to either the Minister of Public Instruction or the Minister of Defence favoring the bill.

Digitized by Google

Favorable items in the Oakland Tribune, and the Detroit Evening News, March 4, have been called to our attention.

In "Silver and Gold," the official newspaper of the University of Colorado, May 2, a letter called attention to the commercial progress of Esperanto.

The Detroiter Abendpost, May 11, wireless telephoning and Esperanto.

Maljuna sinjoro (al du knaboj, kiuj interbatalas)—Vi devus lerni doni kaj preni.

Malgranda Knabo—Tio estas kion mi faras. Mi donas al li nigran okulon, kaj mi prenas de li, lian pomon.

—Esperanto Monthly.

Natale Carosio; Kanto de l' Frataj Nacioj:—this song in French Italian, English and other translations besides the Esperanto is obtainable from Reg. E. Romagnoli and F., Genoa, Italy.

Do Business by Mail

Start with accurate lists of names we furnish—build solidly. Choose from the following or any others desired.

Apron Mfrs.	Wealthy Men
Cheese Box Mfrs.	Ice Mfrs.
Shoe Retailers	Doctors
Tin Can Mfrs.	Axle Grease Mfrs.
Druggists	Railroad Employees
Auto Owners	Contractors

Our complete book of mailing statistics on 7000 classes of prospective customers free.

Ross-Gould, 814 Olive Street, St. Louis.

Ross-Gould Mailing Lists St. Louis

Particularly appropriate at this time—

Esperanto PEACE Stamps

24 for $ .15
144 for .60
288 for 1.00

THE ESPERANTO OFFICE
West Newton Mass.

The Surprises at Sylvia Farm

A Propaganda Play in Five Acts

By HENRY W. FISHER
Ex-President of the E. A. N. A.

THIS IS A VERY CLEVER LITTLE PLAY, AND A WELCOME ADDITION TO OUR LIST OF PUBLICATIONS.

MR. FISHER has paid the whole expense of publication and offers the entire receipts from its sale for the use of the Central Office in propaganda work. Will you meet him half way, and enable us to dispose of the entire edition of 1000 copies at once?

25 cents per copy, postpaid

The Esperanto Office, West Newton, Mass.

Digitized by Google